

ULOGA PREPARATORA U NOVOJ OSMIŠLJENOJ PREZENTACIJI MUZEJSKE GRAĐE

Josip Žiljak

Hrvatski narodni zoološki muzej, Zagreb

U našem današnjem socijalističkom samoupravnom društvu muzejske zbirke, kao i znanstvena i kulturna dostignuća, ne smiju biti svojina samo nekolicine stručnih radnika, već moraju biti svojina širokih slojeva. One, naime, služe, osim ostalog, i da bi se u ljudima razvila ljubav i interes za naše prirodno i kulturno blago, a za to je neophodno da svojim načinom prezentiranja budu pristupačne svima.

Danas kada su muzeji izborili važnu ulogu u širenju kulture, njihove zbirke ne mogu biti samo depoi za znanstveni materijal, već moraju svojim načinom prezentiranja postati svojina i kulturna potreba svakoga čovjeka.

Da bi to postigli potrebno je da i sami eksponati budu estetski doživljaj za posjetioca.

No, žalosna je konstatacija da u našim muzejima to još nije ni približno tako. Tome, konkretno u prirodoslovnim muzejima, pridonose muzejski eksponati koji nisu kvalitetni po izradi ni vjerni prirodi.

Pitamo se zašto su takovi. Naravno, zato što je nepobitna činjenica da preparatorska struka zaostaje za razvojem današnje tehnologije rada i u primjeni novih materijala u izradi preparata.

Rad je preparatora po muzejima stihijski i kvaliteta radova isključivo ovisi o njemu samom, o njegovoj umješnosti da primijeni nešto novo u svom radu. Nepotrebno je dokazivati da u preparatorskoj struci u Jugoslaviji nije dovoljno imati nekoliko pojedinaca, već čitav niz kvalitetnih preparatra povezanih preparatorskom sekcijom Muzejskog društva Jugoslavije.

Samo tako povezani, zajedničkim dogovaranjem u rješavanju problema pri primjeni raznih metoda rada u preparatorskoj struci, mogli bismo doći do novih kvaliteta i ujednačenosti stručnog rada po svim muzejima Jugoslavije, a to bi nepobitno bio velik korak naprijed.

U toj zamisli morali bi preparatore podržati i svi ostali muzealci, a osobito kustosi koji su i izravno vezani za preparatore. Naime, možemo slobodno reći, da se slika prezentiranja muzejskog materijala ostvaruje kreacijom kustosa i radom preparatora.

Da bi se potkrijepila ta ideja o nedvojbenoj opravdanosti povezivanja svih preparatora, dovoljno je pogledati izložbene zbirke koje se prezentiraju javnosti po prirodoslovnim muzejima Jugoslavije, pa ćemo uočiti velike razlike u kvaliteti, kako estetskoj, tako i u izvedbenoj. Nije rijedak slučaj da su neki eksponati toliko loši da bi bilo bolje da se uop-

će ne izlažu. Takovim se radom samo šteti muzejskoj struci, a nepovezanost preparatora (barem po muzejskim sektorima) daje takove rezultate.

Danas je razvoj našega društva i tehnike dostigao nekad nepredvidiv tehnološki razvoj; omogućio je svakom radniku na bilo kojem radnom mjestu da lakše svladava svoje radne obaveze da brže i kvalitetnije radi.

Stoga nije na odmet reći da u ovakvim uvjetima ostaje ponešto vremena za razmišljanje i stvaranje novih radnih ideja.

Integracijom pojedinačnih ideja i zajedničkim rješenjima dolazili bismo brže do kvalitetnih preparatorskih radova, do primjene novih materijala i inovacija u preparatorskoj struci, što bez zajedničkog rada teče sporo i neprihvatljivo u ovom trenutku.

Uz današnji tehnološki proces ideje su kud i kamo bliže ostvarenju nego prije desetak, dvadesetak, pa i više godina.

Inovacije su stoga pravilan odnos provođenja radnih zadataka. Praćenjem novih tehnologija proizvoda i upotrebom tih novih materijala s osobitim razvojem tehnike obrade toga materijala, njihovom primjenom (svaki u svojoj struci) stvorit ćemo radove koje do sada nismo mogli stvoriti, pa čak i uz najtalentiranije stručnjake naše struke.

Ovdje govorim o integraciji rada, tj. o novim radnim idejama, o zajedničkom rješavanju tih ili takovih ideja ili problema, što smatram da bi bilo od širega muzejskog interesa.

Ne bih želio da ovo ostane mrtvo slovo na papiru, već apeliram na ovu generaciju preparatora i muzealaca uopće da pomognu da se ostvare ovakove i slične ideje i da se pronađu mogućnosti i sredstva za ovakav rad.

To bi bila garancija koja bi muzejski rad i narodno blago još kvalitetnije sačuvala za buduće generacije.

Stoga smatram da život svakog muzealca treba da bude njegov rad, njegovo djelo koje će ga nadživjeti, a nadolazećim generacijama biti životni putokaz za budućnost.